

Društvo narodov zboruje v mestu Ženevi. Za to zasedanje je vladalo veliko zanimanje, ker je Italija ostala blamirana, ko je napovedala važen sestanek zunanjih ministrov drugih držav pri Mussoliniju. A ta sestanek je izostal. Pogajanja se vršijo, da bi pri tem zborovanju prišlo do kakih sklepov glede razorožitve, ker je najhujša pi-javka vseh držav ravno ta neprestana orožitev. Nadalje se hočejo urediti razmere na meji med Francijo in Nemčijo, kar je tudi zelo kočljivo vprašanje in bo težko prišlo do kakih vspehov.

Kaj je novega?

Slovenec, Slovenka! Gospodar, gospodinja, ki še nisi zatajil, zatajila svojega materinega jezika, ki še veruješ v zdravo, ustvarjajočo silo slovenskega naroda, glej, da bo do v vsaki družini knjige Mohorjeve družbe, te prve učiteljice slovenskega naroda, ki je od vsega početka zbu-jala in utrjevala v njem versko in narodno zavest! Glej, da bo v vsaki družini političen list, ki se neustrašeno bori za načela in ideje slovenskega naroda! Neki nemški pisatelj pravi: »Narod ima časopisje, ki ga zasluži. A tudi svoj po-gin bo sam zaslužil, če bo njegova duševna hrana brez-versko nemoralno časopisje.« Slovenski narod pa hoče ži-veti! Zato bo s svojo življensko silo preprečil nadvlado u-mazanega, brezvestnega in brezverskega tiska, ki dan za dnem sramoti in žali, kar je slovenskemu narodu najsvetejšega in najdražjega — njegovo vero in njegov jezik!

Gospode poročevalce krajevnih organizacij Slovenske Ljudske Stranke prosimo, da blagovolijo doposlani jim iz-vođe koledarjev Jugoslovanske kmečke zveze čimprej raz-pečati in nam izkupiček nemudoma nakazati. Kjer pa koledarčkov nikakor ne bi mogli razpečati, nam jih naj takoj vrnejo, da zamoremo ustreči naročnikom. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Naročnikom koledarjev Jugoslovanske kmečke zveze sporočamo, da so nam koledarji pošli. Ako nam jih kra-jevne organizacije, ki so jih prejele morebiti kaj odveč, vrnejo, bomo po možnosti naročnikom ustregli. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Ekspozitura Delavske zbornice v Mariboru se je pre-seilla iz svojih dosedanjih prostorov v poslopje Okrožnega urada na Rotovškem trgu. Za stranke je tajništvo na raz-polago dnevno od 3. do 6. ure popoldne. Pozivamo vse de-lavske organizacije in organizacije nameščencev, da se v slučaju sporov, mezdnih gibanj, kakor tudi v slučaju sla-bega ravnanja z delavci in nameščenci obračajo vedno na ekspozituro Delavske zbornice. Tajništvo vodi bivši stro-kovni tajnik g. Čeh. V najhujših slučajih se lahko zglasijo stranke tudi popoldne pri šefu Borze dela, ki ima svoj urad istotam.

Nova čitalnica v Mariboru. Delavska zbornica, ekspozitura v Mariboru, je te dni otvorila novo čitalnico v svo-jih tajniških prostorih na Rotovškem trgu. V čitalnici so na razpolago slovenski, hrvaški, srbski in inozemski dne-vniki in vse pomembnejše slovenske in inozemske social-nopolitične revije. Čitalnica je odprta dnevno od 6. do 9. ure zvečer. Vstop je vsakomur prost. Priporočamo jo prav posebno vsem organiziranim delavcem in nameščen-cem, ki imajo sedaj priliko črpati svoje znanje iz teh važ-nih in potrebnih revij.

Viničarsko zborovanje v Ljutomeru. Poseben stan v naših vinorodnih krajih je viničarski, ki pa do zadnjih ča-sov ni imel posebnega strokovnega gibanja in tudi ne po-sebne stanovske zavesti in stanovskega varstva. Ker pa se družabni red vedno bolj jasno začrtuje ločeno po stanovih, so začeli tudi viničarji stanovsko strokovno gibanje. K te-mu jih je prisilil tudi težak gospodarski položaj, v kate-rem se po večini vsi viničarji, posebno še oni v graščin-skih vinogradih, nahajajo. Da bi se mogle določiti nove smernice za nadaljnje stanovsko strokovno gibanje, je bil sklican za 7. in 8. decembra t. l. kongres viničarjev v Lju-tomer. Prvega dneva so se udeležili kongresa posamezni delegatje, katerih se je zbralo v dvorani Katoliškega do-ma do 100. Kongresu je predsedoval tov. Geč. Prvi je re-feriral duševni vodja viničarskega gibanja tov. Rozman od Sv. Miklavža. Razložil je težak položaj viničarskega stanu s posebnim ozirom na delo, delovni čas, za slučaj bolezni, starosti in smrti. Povdarjal je tudi, da je za viničarja ve-liko moralno zlo, ko mora marsikje slabo pijačo spreje-mati mesto denarja za plačilo. Njegovo izčrpano poročilo so vsi navzoči odobraval. Nato je v imenu Jugoslovanske stro-ke ne zveze referiral g. S. iz Maribora o zahtevah viničar-skega stanu, ki se nanašajo predvsem na gmočno zboljša-

nje, na zavarovanje za bolezen in starost, na strokovno iz-obrazoo, za katero se naj zopet uvedejo viničarske šole, na ureditev delovnega časa in drugo. Predvsem pa se je zahtevalo, naj se čimprej uzakoni »Viničarski red«, ki že več let leži v Belgradu in čaka na rešitev. Prvi dan kon-gresa viničarjev je pokazal, da je gibanje resno in stvarno. Na kongres pa niso mogli priti prvi dan tovarši iz Ljub-ljane, ker se je vlak pri Litiji nekaj ponesrečil. Pač pa so prišli zvečer. Viničarji so jih pričakovali na družabnem sestanku, ki se je vršil v gostilni Strasser, kjer je sviral in pel glasbeni viničarski krožek od Sv. Miklavža. Drugi dan se je ob 8. uri vršila skupna služba božja, nato pa se je izvajal program v dvorani Katoliškega doma, kjer so se obravnavale tehtne organizatorične zadeve. Celotno viničarsko stanovsko strokovno gibanje se vrši pod vplivom krščanskega socializma, zato je upati, da se bo to vpraša-nje, ki je vsak dan bolj pereče, rešilo za obe strani pravič-no in uvidevno, k čemur naj tudi ta prvi kongres pripo-more! Zbor je sprejel tudi razne sklepe, ki zahtevajo so-cijalno zavarovanje in zaščito, da se uzakoni viničarski red, da se obnovijo viničarske šole, da se ustanovi posre-dovalnica viničarskih služb in druge.

Okrožni agrarni urad v Mariboru se je preselil iz dose-danjih prostorov iz Koroške ceste 19 v Strossmajerjevo ulico 6.

V pretepu obstreljen. V mariborsko bolnico je bil te dni sprejet kmetski fant Ivan Lampel, kateremu so v lho-vi v Slov. goricah v fantovskem pretepu prestrelili obe no-gi. Lampel se je v družbi nekaterih fantov sprl z Ivanom Korošcem z Zagajškega vrha. Nastal je pretep, v katerem je Korošec potegnil samokres ter ustrelil proti Lamplu. Zadel ga je v nogo. Kroglja mu je prebila koleno na levi nogi ter mu občila v desnem kolenu.

Težka rešitev gotove smrti. Od Sv. Janža na Dravs-kem poljunam poročajo: Ob zadnji večji poplavi Drave, ki je nosila s seboj veliko lesa, so se spustili trije možje les lovit. Pri tem delu pa jih je valovje zaneslo v sredo Drave, v valovje na mestu regulacijskega zidu, od katerem raste tudi razno grmičevje in drevje. Ko so valovi čoln pod nji-mi pogoltnili, so vsi trije možje v skoku planili na zid in se obdržali na vejevju. Za enkrat so ušli smrti, vendar jim je še vedno pretela. Začeli so klicati na pomoč, najbližja vas je od brega oddaljena 1 km. Nesreča se je zgodila do-poldne, a do večera še ni bilo nobene rešitve. Nevarnost je bila, da možje v mrazu otrpnejo in padejo v valove. Ker jih zvečer ni bilo domov, so se domačini začeli bati, da se je zgodila nesreča. Iskali so po vasi pogumnih mož in fan-tov, da bi šli reševati ponesrečence. Končno so se odločili možje in odšli pod vodstvom neustrašenega veslača, po-sestnika Frica iz Starš, na rešilno delo v temno noč. Pone-srečenci niso več klicali na pomoč in se niso več odzvali klicanju rešiteljev. Le srečnemu slučaju je pripisati, da so prišli rešitelji s čolnom v bližino 50 m in so zaslišali obupajoče vzdih. Z največjo previdnostjo se je končno posrečilo spraviti jih v čoln in se po trudapolnem delu, ki je skoraj zahtevalo življenje vseh, vrniti na breg.

Okrajna cesta Sv. Peter—Ložane. Poslanec F. Žebot nam poroča iz Beograda, da je ministrstvo za zgradbe do-bilo načrte za novo okrajno cesto, ki bo vezala Maribor preko Sv. Petra s Sv. Lenartom.

Dva ponesrečena splava. Splavarje iz Dravske doline dohiteva letos ena nesreča za drugo. Po dolgotrajnih za-držkih zadnje povodnji se je začel po Dravi zopet promet s splavi. V petek jutraj sta odpeljala iz Maribora dva ve-lika splava. Ker si je izbrala Drava radi zadnje povodnji čisto nov in drugi glavni tok, je zavezil prvi splav pod kr-marjem Šarmanom na nasipino pri St. Janžu na Dravskem polju. Še danes, v pondeljek, se ni posrečilo ta splav porin-ti nazaj v glavni tok. — Drugi splav se je izognil nasi-pini pri St. Janžu, a je zadel pod krmarjem Vrčkom v pe-tek ob pol enih popoldne s tako silo ob kozo glavnega mo-sta v Ptuj, da se je popolnoma razbil. Pet splavarjev si je komaj rešilo golo življenje, ostanki razbitega splava pa so odplavali z jedili in pijačo vred proti Varazdinu. Z raz-bitjem tega splava je uničenih dobrih pet vagonov stavb-nega lesa.

Od avtomobila povožen. Ko so na praznik Brezmadež-ne ljudje odhajali od pozne sv. maše v minoritski cerkvi v Ptuj, je pridrvel po Panonski ulici vojaški avtomobil, ki je zaval pri Ornigu v Miklošičevo ulico, a ker je tam os-ter ovinek, je povozil nekaj ljudi, ki so šli po trotoarju ob Metzlerjevi hiši. Nastala je grozna zmešnjava in vpitje u-bogih povoženih žrtev. Težko je bila poškodovana gđ. T. Brenčičeva, hči g. Franca Brenčič, posestnika v Zabjaku, dve drugi pa sta manj poškodovani. Brenčičevo so takoj spravili k zdravniku, nato pa v ptujsko bolnišnico. Mestni občinski svet je že v predzadnji seji grajal prehitre vožnje

avtomobilov po mestu in zahteval strogo policijsko nadzi-ranje. Prehitre vožnje se morajo kratkoma prepovedati, ker v Ptuj ni širokih ulic kot v drugih mestih.

Nova trgovina. S 1. decembrom se je otvorila pri Sv. Trojici v Halozah nova trgovina z mešanim blagom v novi minoritski vili. Smo si je že silno želeli, ker smo morali dozdaj hoditi v trgovine v Podlehnik, kar je bilo težavno ob slabem vremenu in ob velikem deževju sploh nemogo-če radi narasle vode. Pogrešamo še poštnega nabiralnika, ker moramo z vsako kartico leteti pol ure na pošto.

Predzna tatvina. V nedeljo med prvim sv. opravilom je bilo vlomljeno od kuhinske strani v stanovanje Ane Požar pri Sv. Trojici v Halozah. Po ljudskem pregovoru: Tata ne išči daleč od sebe, so orožniki takoj izsledili tata v osebi 18letnega gostilničarskega sina Viktorja Satterja. Ta je tatvino priznal, stariši so povrnili ukradenih 800 D. Okradena Požar je odnehala od sodnega postopka radi lju-bega miru med sosedi in v upanju, da se bo mladi nepo-štenjak poboljšal. Če se le bo!

Društveni dom pri Sv. Trojici v Halozah. Zadnjih 14 dni so vsi farani brez izjeme pridno vozili material za no-vi Društveni dom. Vse je že pripravljeno na Ančkenem gričku, tudi fundament že cementiran, do Božiča bi bilo že vse pod streho, pa sneg nam je naenkrat zastavil delo. Ko bo zopet solnce zasijalo in pele trobentice, se bo iz-tal začela vzdigovati mogočna stavba Društvenega doma.

Sprememba posesti. Writzlavo posestvo s parno žago vred pri Sv. Trojici v Halozah je kupil neki tujec iz Švice. Rodbina Writzl se preseli v Maribor. Škoda, ker so jo lju-dje spoštovali in radi imeli in mnogo zaslužili na žagi in v gozdu. Zdjaj bo veliko delavcev brez dela.

Ukradena krava. V Lembergu pri Poljčanah so dne 7. t. m. zvečer ob 6. uri ukradli neznani tatovi kravo po-sestnika Antona Kampuš. Krava je rudečelisasta, z dolgo liso na glavi in že visoko breja. Kdor bi o ukradeni kravi kaj vedel, naj prijavi posestniku Antonu Kampuš, trg Lemberg.

Slovenija ima zopet eno mesto in en trg več. Kralj je s posebnim ukazom povzdignil dosedanjí trg Tržič na Go-renjskem v mesto. Novo mesto Tržič leži v Karavankah na Gorenjskem v bližini koroške meje ter šteje okrog 3000 prebivalcev. Z istim ukazom so bile povzdignjene Trbovlje v trg.

Pod vešalami pomiloščen! Dne 10. t. m. bi se morala v Ljubljani izvršiti justifikacija na smrt obsojenega Jane-za Jarca iz Vaš pri Medvodah. Jarc je bil obsojen na smrt radi umora svoje ljubice Angele Kopač, katero je ubil v hlevu njenega očeta dne 21. novembra 1925. Jarc je zločin dosledno tajil, toda dokazi so bili taki, da je bila na nji-hovi podlagi izrečena smrtna obsodba. Prošnjo za pomilo-štev je vrhovno sodišče odbilo in dne 9. t. m. so Jarca javili, da bo naslednjega dne obešen. Vsega obupanega so obsojenca spravili v posebno celico, kjer prebijejo na smrt obsojeni poslednjo noč, ter so mu postregli, kakor običaj-no z boljšo hrano in vinom. V Ljubljano je dospel tudi krvnik Mausner s svojim pomočnikom in na predvečer ju-stifikacije sta postavila na dvorišču sodne palače vešala. Med tem se je vršil prvi boj občinstva za vstopnice, vse je hotelo videti, kako bo Jarc obešen. Sodišče je izdalo 200 vstopnic. Obsojenec se je med tem spovedal ter uda-no pričakoval izvršitev obsodbe. Njegov odvetnik pa ni miroval. Poslal je kralju nujen brzojav s prošnjo, da naj Jarca pomilosti. Brzojav je imel uspeh, prošnjo je kralj uslišal in ob pol 9. uri zvečer je prispela na sodišče iz Beograda brzojavka, da se mora izvršitev smrtno kazni preložiti, ker sledi pismeno pomiloščenje. Kralj je izpre-menil Jarca smrtno kazen v 20letno ječo. Obsojenec so ta-koj javili srečno vest. Bil je popolnoma iznenaden ter se je tresel od veselja.

Opozarjamo vse, ki so prejeli srečke loterije Katoliš-kega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gofami, da srečke najkasneje v 14 dneh plačajo! Oni pa, kateri srečk ne želijo obdržati in jih nočejo tudi drugim ponuditi, naj srečke nemudoma vrnejo, da se zamore s srečkami drugim postreči. Da ne bode nepotrebnih opominov, naj vsak, ki je te srečke prejel, iste plača, ali pa vrne. Žrebanje se bo vršilo takoj, kakor hitro bodo srečke plačane. Skrbite te-da, da v tej zadevi potrebno ukrenete. Dan žrebanja in seznam izžrebanih števil bode pravočasno prinesel »Slo-venski Gospodar«.

Zadnje železniške nesreče v naši državi. Minuli teden je bil zopet teden železniških nesreč v Jugoslaviji. Poleg onih nezgod in neprilik, ki jih je povzročil v našem želez-niškem prometu prvi sneg, je beležiti še celo vrsto drugih nesreč. Na progi Zagreb—Beograd, kjer so imeli vlaki ra-

Naša društva.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Katoliško bralno in gospodarsko društvo ima v nedeljo, dne 19. decembra po večernicah v Društvenem domu svoj redni letni občni zbor. — Člani, članice, od-zovite se polnoštevilno; vabljeni tudi prijatelji društva. — Bog živi! Odbor.

Telovadno društvo Orel v Slov. Bistrici je priredilo v ne-deljo, dne 5. decembra v prostorih hotela Neuhold Miklavžev več-er. Popoldne ob 15. uri je bil nastop Miklavža s spremstvom za orlovsko in drugo našo mladino. Bogato obdarovanih je bilo okoli 250 otrok. Zvečer se je vršil Miklavžev večer za odrasle. Vsi lokali hotela so bili polni. Na sporedu je bila burka »Vse našee, Miklavžev govor, obdarovanje odraslih, deklamacije, pev-ske, tamburaške in druge zabavne točke. Na prireditvi so gostje, ki so bili vsi židane volje, darovali za društvo in v prid zgradbi Katoliškega doma lepe vsote. Vsem udeležencem in zlasti še da-rovalcem lepih darov izreka društvo tem potom najiskrenejšo zahvalo! — Prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne pa priredi društvo telovadno akademijo v dvorani okrajne hra-nilnice z zelo pestrim vsprejemom. Ker namerava biti prireditelj zelo zanimiva in lepa, vabimo na njo vse prijatelje orlovske misli iz mesta in okolice! Na svidenje! Bog živi.

Sv. Jernej pri Ločah. Tukajšnja dekliska Marijina družba priredi prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m. po večernicah v šoli ganljivo igró »V šoli križa« z eno deklamacijo. Vsi prijatelji ne-dolžne zabave so srčno vabljeni. Vstopnina je nizka.

Središče. Tl. Ivan, kaj pa boste letos na Štefanovo igrali v Društvenem domu? — Kaj še ne veš? »Veroniko Deseničec!« — Seveda, pa še kako. To je krasna tragedija v petih dejanjih in nas povede v življenje oholih, časti in premoženja lakomnih

celjskih grofov. V resnici je vredna, da prideš k uprizaritvi te za-nimive zgodovinske igré. — Veš, da pridem, ko pa že s takim brepenenjem pričakujem igré, posebno, če se spomnim lanske bo-žične igré: »Martin Krpan«. Tista mi pač ne more iz spmina in mi daje poved za posel vaših prireditelj. — Vstopnina je: 8, 6 in 4 Din. Preprodaja vstopnic od 19. XII. naprej pri g. Rudolfu Lu-kacič. — Ah, kaj! Vstopnina je tako malenkostna za tako užitka-poln večer. Na take prireditve bi šel vsako nedeljo. — Potem pa še pridí na ponovitev dne 2. januarja 1927. Začetek vsakikrat ob 6. uri zvečer. Za prijetno zabavo med odmori bo skrbel dru-štveni tamburaški zbor, za lačne želodce pa bo pripravljeno pe-civo in malinovec. — Torej na veselo svidenje. — Bog živi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kakor je bilo že objavljeno, se vrši veličastna igra v 10 dejanjih »Quo vadis« dne 26. decembra 1926, dne 2. in 6. januarja 1927, takoj po večernicah v Slomškovi dvorani. Da bo prireditelj lepo izpadla, se bo vršila pri popolni električni razsvetljavi in na precej prenovljenem odru. — Cenje-nemu občinstvu bi priporočali, da si udeležbo precej razdeli, da ne bo naenkrat prevelik naval. Kdor želi imeti rezervirane vstop-nice, naj javi gospodu Antonu Brumen v Križevcih, in sicer proti predplačilu. Pridite torej vsi!

Mala Nedelja. Potovalni kino Ferdo Kosi priredi na Štefanovo dne 26. decembra v Društvenem domu zanimivo kinopredstavo »Meksikanski razbojniki« in burko »Nap in Velly«. Prva pred-stava takoj po večernicah, točno ob 3. uri. Druge predstave točno ob pol 7. uri zvečer. Vabijo se vsi od blizu in daleč k obilni udeležbi.

Videm pri Krškem. Tukajšnje Prosvetno društvo je imelo preteklo nedeljo, dne 5. decembra t. l. v Krškem svojo prvo pri-reditev, ki jo je posvetilo našemu največjemu mladinsljubu in vzgojitelju dr. Janezu Ev. Kreku. Za uvod nam je gospod kaplan Zalar v kratkem in jedrnatem govoru naslikal moža, ki nam je vzor vztrajnega in požrtvovalnega dela za narod na prosvetnem,

gospodarskem in političnem polju. Govoru sta sledili dve dekla-maciji, Krekova »Mladim dnem« in Pregljeva »Dr. Janezu Ev. Kreku«. Nato so videmski fantje igrali Krekovo ljudsko igró »Pravica se je izkazala«. Igra je priprosta, lahkomljiva in polna duhovitega humorja. Fantje, ki so razen enega vsi prvič nasto-pili na odru, so igrali naravnost izborna. Kaj takega pri prvem nastopu nismo pričakovali. Želim jim samo, da bi vztrajali in se marljivo vadili dalje in dosegli bodo pod vodstvom mladega gospoda kaplana še zelo lepe uspehe. Zal, da je slabo vreme preprečilo številnejšo udeležbo občinstva. Fantje, le korajžno naprej! Želimo vas zopet kmalu videti na odru. — Dobravski.

V vsako hišo, Slovenski Gospodar!

Naročnina za leto 1927 znaša:

za celo leto 32 Din,
za pol leta 16 Din,
za četrt leta 8 Din.

Naročite po dopisnici, zahtevajte položnice, pri-pripišite pri naročilu: dosedanjí (star) ali nov naročnik!

Ta teden pa moramo nekaj storiti za razšir-jenje »Slovenskega Gospodarja«!